

akit valahonnan a padlásról kerített elő az inas, hogy érdeklődtem utána.

Nagy Mátyás egyszerre válaszol:

— Van itt baj, sok, uram. Nem is tudom, hogy melyikről beszéljek. Itt van mindjárt a kukorica. Nincs, csak százasként. Hát aztán hogy hizlaljunk így sertéseket? Az árpa is 130—140 korona, persze dugva. Kukoricát is csak így lehet venni, — mindent csak így lehet venni: dugva. Hogy ezt nem akarják megérteni, hogy nem lenne ilyen drágaság, ha nem makszimálnának mindent. A múlt héten még 50 korona volt a kukorica mázsája. Jött a rendelet, hogy nem szabad vásárolni, rögtön 90 korona lett.

— Mielőtt tovább mennénk, egy kérdést. Termelő maga, Nagy ur?

— Dehogyan vagyok, — bár az lennék. De ez az igazság. Akkor sok árut hoznának a piacra, látnák, hogy nem kel el, — adnák olcsóbban is, mint a makszimális ár.

— Hát most mért nem adják?

— Azért uram, mert mind számol azzal, hogy „reszkiroz.” És ezt aztán beleszámítják az árba. Például beszéltem egy bánati emberrel. Kértem, hozzon kukoricát. Azt mondta, hoz — 09 koronáért mázsáját. Hogy miért ennyiért? Mert — azt mondja — mindennap elfognak, elkoboznak most Szőreg felé 10—15 szekér kukoricát. Neki ezt meg kell reszkirozni. Talpon sem lehet tengerit vásárolni, — azt mondják, ez a makszimális ár kijátszása lenne. De még makszimális árért is lehetne vásárolni, ha hagynák, hogy behordják a piacra. Hanem nem hagyják. Nem akarják elhinni, hogy így sokkal több az ország vesztesége. Mert bizony elássák a tengerit is, meg aztán, hogy nem tudnak a jószágnak enni adni, — éhen nem dögölhet meg — hát odaadják a tiszta búzát. Hogy fáj az embernek a szive, amikor látja. Azt a sok szép búzát a disznó elébe öntik, — itt meg kopálnunk kell. Kinn voltam a Bánátban, bizony, uram, amennyi búzát ott megéttettek eddig a sertésekkel, elég lenne egész Szegednek egy esztendőre, bőven. Pedig nem lenne bolond odaadni a búzát, ha lenne tengeri. Hanem azt nem adják, az ország érdeke, — az is az ország érdeke, hogy megromoljon a sok kukorica a Haditermény raktárában, mint az a 60—70 vagon is.

— Hát elromlott? Hol?

— A raktárban. Én az újságból tudom. Megirták. És mennyi lehet, amennyit nem volt szabad megírni, vagy eltitkoltak.

— Aztán ott van a krumpli. Alig termett belőle, de azért 25 koronára makszimálták. Mintha nem tudnák, hogy még a békében is drágább volt a krumpli, ha nem termett. Igaz, hogy, ha legdrágább volt sem volt ilyen ára, de mégis, akkor lehetett behozni az országba és nem volt minden annyira drága, mint most. Hát persze, hogy inkább a disznóval etetik meg a krumplit, — annak ugy sincs mit adni. Nem lehet vásárolni.

— De hogy megint a kukoricáról beszéljek, nem lehetne megcsinálni azt, hogy az országban forogjon a kukorica, ha egy méltányos makszimális ár mellett is. Hogy szabad legyen behozni a piacra és eladni annak, aki felmutatja, hogy neki ennyi disznója van. Vagy állítson ki a hatóság vásárlási igazolványt, de annak alapján aztán vásárolhasson mindenki szabadon és kapja meg mindenképpen az igazolványt, akinek disznója van. Mért muszáj a Haditerménynek mindenkeresni? Mi szükség van a Haditerményre? Ha ez nem lenne, sohase tűnt volna el semmi az országból. Amennyiért a Haditermény adja az árakat, annyiért adná a termelő is.

— Nézze, Nagy ur, gondolkoztam a dologon. Ha nem lenne makszimális ár, mégis csak drágább lenne minden.

— Nagyon téved, uram. Semmiesetre sem lenne drágább, mint amennyiért a Haditermény adja. Be nem bizonyíthatom, mert nem lesz úgy, de akkor a nagybankok nem vernék

föl az árakat, mert a termelő maga hizlalna és elmaradna az a haszon, amit a nagybankok keresnek. Tulajdonképpen itt van minden baj forrása. A Haditerménynél, meg a nagybankoknál. Ez a kettő a kedves, a nép akár felfordulhat. Sok rendelet készült ezeknek a kedvéért, de kevés a nép érdekében. Tudja ezt mindenki, de emlegetik is sokszor. Ha a mi érdekünkben tettek volna annyit, mint az övékében, nem lenne olyan örületes a drágaság. De még felényi sem.

— Hát az élelmiszerekkel hogy vannak?

— Hát... csak-csak. Minden nagyon kevés, de még jó, ha van. Hanem ami a petroliummal megy, az mégis csak sok. Egy féllitert kapunk egy egész hónapra, tessék most ezzel világítani. Egy féllitert és kell a mihelybe, kell a konyhába, kell a szobába. Egy hétre sem elég. De vidékre még ebből a kevésből is jut petrolium. Bejönnek szalonnával, zsirral, persze, hogy adnak nekik a kereskedők. Mitőlünk aztán elhúzzák. Valahonnan pótolniuk kell a hiányt. A multkor is: öt liter petroliumot vettek el a vonaton egy vidékitől, — Szegedről vitte el. Így aztán lehessen megélni: a napok egyre rövidebbek, dolgozni nem tudunk, nincs sem petrolium, sem gáz, sem villany. De senkinek sem jut eszébe, hogy ez nem jól van így, hogy intézkedni kellene. Nem gondol reánk bizony senki.

És ezzel megkezdődött a háborus nyomorúságok felsorolása, amiből tulontul is sok terheli a nagybankokat és a kormányt. Elköszöntem a derék Nagy Mátyástól.

Kiss Andrásnének már nem volt ilyen megokolt a véleménye. De az elkeseredése annál nagyobb.

— Hát törődött velünk valaha is valaki? Kérdezték még egyszer is, hogy mi a bajunk? Elvitték az urunkat, a fiunkat, a testvérünket, a kenyér kevés, husra nem telik (már három hónapja, hogy egyszer sem ettem húst) főzelek nincs s ami van, nagyon drága, a makszimális árért sehol sem lehet vásárolni semmit és a hadisegélyből... Hej, ha egy hétig lennének a mi helyzetünkben! De már nem is hiszem, hogy sokáig így tarthasson. Az éhes has rossz tanácsadó! Hanem az urak ezt nem akarják belátni!

Nagy Albertné nem kisebb elkeseredéssel szólott:

— Engedjék haza az urunkat, vagy pedig tartsanak el bennünket. Így nem mehet tovább, — nincs olyan hosszú, aminek vége ne legyen. A szegény népre is kell már egyszer gondolni, mert az nem gondolkozik sokat, ha ütni kell!

Az Alsóvároson, ha a paprikatermelők nyugodtan ülnek is háborus vagyoniukon, furcsa szelek járnak. A gazdag ember aránylag

mégis csak kevés és a nagybankok és a központok még nem az egész ország. Ne tessék felfüggeszteni a makszimális árakat, de igenis tessék kevesebbet gondolni a nyereségre és többet azokra, akik mégis csak az ország fenntartói, ha névtelenek és szürkék és kérges kezűek is. Tessék idejében rendelkezni, rendezni az elosztást, tessék végre rendet teremteni. Mert a szegedi Alsóváros a z egész ország — és Alsóváros nincs valami jó véleménnyel a mai rend felől!

(s. i.)

A 46-osok népünnepélya.

Ha az idő kedvezni fog mához egy hétre, olyan népünnepélyben lesz része Szeged társadalmának, aminőt még eddig nem látott soha. Eltekintve attól, hogy a szemnek és gyomornak való élvezetek magasan fölülmulják az eddigi katonanapok szinte felejtethetlen szépségeit és érdekességeit, a hangulat lesz az, amely emelkedetté, ugyszólván magasztossá teszi a negyvenhatosok napját. A szív meleg érzése fogja uralni ezt a szépséges ünnepet és olyan lesz, mint egy szelid, bájos őszi nap, melyen a verőfény ragyogása mellett ott busong a szomorú melankólia is.

Érezni fogja az egész város, hogy a mi szerencsétleneinket, a mi gyászbaborult, szenvedő özvegyeinket és árváinkat simogatja a jótékonyág fehér angyala, s amíg nemes munkáján gyönyörködni fog a részvételtjes szív, mosolyunkat beárnyékolja a bánat, mely majdnem minden házba elküldte a harcerekrekről az ő dérütött, hervadt virágait. És emlékezni fogunk, akárcsak halottak napján... Virágokból koszorút fon a lelkünk és elküldi a hősök gondozott katonatemetőibe, vagy az élők homlokára a rideg lövészárkokba s ezek az érzések színes virágaiból font-koszoruk ilatozni fognak, suttogni fognak, elmondják: hányszor eszünkbe vagytok ti szenvedő mártírok, hányszor gondolunk reátok ti elesenedesedett, néma vitézek!

Ünnepelni fogunk szépen, méltóságteljesen, lerakjuk a hősök véreiből fölépített oltár előtt a vigasztaló, a segítő filléretet s ezenközben leszivárogoz arcunkról a kiapadhatlan köny... Az örök forrás, melynek mindenkor lesz kristálya.

Küldjétek ti is haza vitéz 46-osok a ti hős lelketeket. Jöjjetek közénk, mulassatok velünk együtt, kíséretetek át bennünket az öreg Tisza két partját átkötő zöldgalyas és virágos pontonhidon, azután járjátok végig káröltve velünk a díszes sátrakat, ahol szép asszonyok és leányok mosolyognak kifelé és nyújtják a jótékonyág aranykosarából mindazt, ami gyönyörűséget szerez a mohó szemnek... Jöjjetek, drága vitézeink, mulassatok velünk és csókoljátok le rólunk szemünk harmatát.

—y.

Telefon
807.

VASS

Telefon
807.

♦♦♦♦

. : Mozgó Színház . :

♦♦♦♦

Vásárnap szeptember 16-án.

Lotte Neumann legszebb új filmje.

A fekete fátyal

Dráma négy felvonásban.

A kiváló művésznő páratlanul értékes alakítása.

Előadások délután 2 órától kezdve. — Gyermekek csak az első előadásokra érvényesek. Jegyek délután fél 2 órától kezdve előre válthatók.

Vállalok és készítek: jutányos áron

üvegezést, gittjavítást, képek kerezését, új ablak-készítést, famunkáknak enyvezését és javítását.

Dobó Pál, üveges-Horváth Mihály-u. 7. (Csongrádi-fakaróépt. bérpalotája mellett.)

Hívásra üvegezni hához és vidékre azonnal megyek.